

İSLÂM TARİHİNDEN YAPRAKLAR (36) : SİFFİN SAVAŞI

(...dünden devam)

Fakat sağlam rivayetlere göre bu sözü, Muaviye'nin sözleri kendisine iletilen Hz. Alî söylemiştir (Ravdatu'l-Ahbab, s. 514-517).

Sağlam olan bir rivayete göre iki adam gelip her biri Am-mar'ı kendisinin öldürdüğünü söyleyerek kendilerine övünme payı çıkarmak istiyorlardı. Amr bn Âs'ın oğlu Abdullah:

□ Her ikiniz de sevinebilirsiniz. Ben, Allah Elçisinin: *“Onu azgın bir cemaat öldürecek”* dediğini işittim. Dedi. Bunun üzerine Mua-viye:

□ Sen deli misin? O halde bizim yanımızda senin işin ne? Dedi.

Abdullah:

□ Babam beni Allah'ın Elçisine şikâyet etti. Resulullah bana: *“Sağ olduğu sürece babana itaat et, ona isyan etme!”* dedi. İşte bundan dolayı ben sizinle beraberim ama ben savaşmadım, dedi (İbn Hanbel, Müsned: 11/138-139)

Ulemanın olayı değerlendirmesi:

Bu rivayetlerden anlaşılıyor ki dini iyi bilen Abdullah bn Amr bn Âs, Fie-i bâ-ğiyenin (azgın topluluğun) Ammar'ı öldürmüş olan Muaviye ve ordusu olduğuna inanıyordu.

Ammar'ın öldürülmesi, yalnız Abdullah'ı değil, babası Amr bn Âs'ı da etkilemişti. Onun için bu savaşa bir son vermenin yollarını aramaya başladı. Hatta kendisinin: "Keşke bundan yirmi yıl önce ölseydim!" dediği de rivayet edilir (Ensabu'l-Eşraf: 1/170; Gadban, Amr bn Âs, s. 603). Buhârî'nin kaydettiği bir rivayete göre Ebu Saîd el-udrî şöyle demiş: "Biz (mescidi yaparken) her birimiz birer birer kerpiç taşırdık; Ammar ise ikişer ikişer kerpiç taşırdı. Resulullah onu öyle görünce yüzünden toprağı siler ve:

'Yazık Ammar'a onu azgın bir grup katledecek! Ammar onları cennete çağırırken onlar onu cehennem ateşine çağıracaklar!' buyurdu. Ammar da: 'Fitnelerden Al-lah'a sığınırım!' dedi."

(
Bu-hârî, No. 447)

İbn Hacer Askalanî, Hz. Alî'nin ve Ammar'ın faziletinde kuşku bulunmadığını Alî'ye karşı çıkanların hatalı olduklarını belirtirken, İbn Kesîr şöyle diyor: "Sıffîn olayında Alî ve adamlarının hak yolda, Mua-viye ve adamlarının ise Azgın gruptan olduklarını söylemektedir. Nitekim Ebu Saîd el-udrî'nin rivayet ettiği Hadis de Ammar'ı Azgın bir cemaatin öldüreceğini bildirmektedir. Alî'nin yanında yer almış olan Ammar'ı Şamlılar öldürmüştür. Böylece Resulullah'ın bildirdiği Azgın Cemaatin kim olduğu ortaya çıkmış, yine böylece Alî'nin hak üzerinde, Muaviye'nin ise bâğî (azgın, haydut) olduğu anlaşılmıştır." (el-Bidaye ve'n-Nihaye: 6/220, 277)

(devamı yarın..)